Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel Perspectiefnota 2024
Zaakid	2023-040719
Auteur	Monica Grims +31793469940 M.G.Grims@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Afdelingshoofd	Pol R. van der (Reinier)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	Het college van B&W

Uiterste behandeldatum (+ reden)	Commissie 19 juni 2023 Voorjaarsdebat 26 juni 2023
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	De Perspectiefnota 2024 (PN) schetst op hoofdlijnen het financieel perspectief voor 2024 en de volgende jaren. Ook worden de afwijkingen over het lopende begrotingsjaar 2023 in de PN opgenomen: het Eerste Tussenbericht. De meicirculaire wordt eind deze maand verwacht en is dus niet verwerkt in deze PN. De begroting is in 2024 structureel en reëel sluitend. Voor de jaren 2024 en 2025 doet het college voorstellen voor een bedrag van jaarlijks ruim € 4 mln. aan structureel nieuw beleid en daarnaast € 12 mln. te investeren in incidenteel nieuw beleid. Hierbij wordt terughoudend omgegaan met de financiële vertaling richting 2026 en verder, ondanks dat het soms wenselijk wordt geacht deze middelen structureel beschikbaar te stellen. Het college kiest ervoor het tekort vanaf 2026 niet verder te laten oplopen door nieuw beleid. Vanaf 2026 loopt het begrotingstekort op van € 16 mln. naar € 23 mln. in 2027. Het tekort vanaf 2026 wordt vooral veroorzaakt door de terugval in de algemene uitkering. De forse terugval in algemene uitkering (eerder aangeduid als ‘het ravijn’) speelt in alle gemeenten. Voor het jaar 2026 heeft het rijk bij de septembercirculaire 2022 een eenmalige uitkering van € 1 miljard. toegekend om een deel van het ‘ravijn’ te dempen. Onlangs is de Voorjaarsnota 2023 van het rijk gepubliceerd. Hierin is reeds bekend gemaakt dat de eenmalige uitkering van € 1 miljard in 2026, vanaf 2027 structureel wordt. Daarnaast is door het rijk besloten dat de trap-op-trap-af-systematiek wordt vervangen door de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP). De verwachting is dat dit bedrag onvoldoende is om het financiële ravijn te dichten. Er is op dit moment nog onvoldoende inzicht in de gevolgen daarvan voor de begroting. Verder is recent een principe-akkoord gesloten tussen het rijk en de VNG over de Hervormingsagenda Jeugd. De eerder ingeboekte bezuiniging op Jeugd wordt voor de jaren 2024 en 2025 bevroren.

	In de Meicirculaire 2023 worden deze onderwerpen nader uitgewerkt door het rijk. Dan worden de consequenties voor gemeenten (en dus voor Zoetermeer) duidelijker. De raad wordt hierover geïnformeerd in een afzonderlijk memo. Omdat het begrotingssaldo voor 2024 nog positief is, heeft het nu gepresenteerde tekort vanaf 2025 geen directe gevolgen voor het oordeel van de provincie in kader van het begrotingstoezicht.
Bijlagen	1. Perspectiefnota 2024 2. Begrotingswijziging

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Perspectiefnota 2024
2023-040719

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 mei 2023

Besluit

Perspectiefnota 2024

1. De financiële uitgangssituatie, het financieel perspectief, de gepresenteerde voorstellen voor beleidswijzigingen en het dekkingsplan 2024 als uitgangspunten te nemen voor het opstellen van de ontwerp Programmabegroting 2024 – 2027 voor zover daar in de raad voldoende draagvlak voor is.

2. In afwachting van de nadere duiding van (structurele) rijksvergoedingen geen aanvullend dekkingsplan voor 2027 voor te bereiden, zodat op dit moment nog geen sprake is van een voorstel voor een sluitende begroting 2027.

3. De voorstellen die in de vergadering van de gemeenteraad in het Voorjaarsdebat door fracties naar voren zijn gebracht, voor zover deze op voldoende draagvlak kunnen rekenen, als richtinggevend te betrekken bij het opstellen van de Programmabegroting 2024 – 2027.

4. De voorstellen voor beleidswijzigingen voor de jaarschijf 2023 vast te stellen en voor de navolgende posten voor 2023 exploitatiebudgetten beschikbaar te stellen:
    1. Bereikbaarheid Dutch Innovation Park (Programma 1): € 25.000 ten laste van het begrotingssaldo
    2. Versterking preventie en vroegtijdige signalering schuldhulpverlening (Programma 1): € 188.696 met dekking via uitkering Gemeentefonds
    3. Regionaal Werkcentrum en regierol centrumgemeente Zoetermeer (Programma 1): € 50.000 ten laste van het begrotingssaldo
    4. Projecten jeugd (Programma 2): € 400.000 ten laste van het begrotingssaldo
    5. Daklozenpunt (Programma 2): € 80.000 en te dekken via de bijdrage centrumgemeente Den Haag
    6. Zoetermeer Regenboogstad (Programma 2): € 20.000 met dekking via uitkering Gemeentefonds
    7. Lokaal Preventieakkoord (Programma 2): € 60.000 en te dekken via de specifieke uitkering
    8. Uitvoeringsplan Gezond en Actief Leven Akkoord/GALA (Programma 2): € 1.314.000 en te dekken via de specifieke uitkering
    9. Borgen aansluiting openbare ruimte bij nieuwe projecten en ontwikkelingen (Programma 3): € 83.000 ten laste van het begrotingssaldo
    10. Klimaat- en energiebeleid (Programma 3): € 2.000.000 en te dekken via de specifieke uitkering
    11. Buitengym locatie (Programma 3): € 120.000 ten laste van het begrotingssaldo
    12. Cofinanciering bij verhoogde rijksbijdrage Brede Regeling Combinatiefuncties (Programma 4): € 582.000 en voor € 233.000 te dekken via de specifieke uitkering en € 349.000 ten laste van het begrotingssaldo
    13. Nationaal Sportakkoord (Programma 4): € 29.000 en te dekken via de specifieke uitkering
    14. Impuls jongerencultuur (Programma 4): € 295.000 en te dekken via de specifieke uitkering
    15. Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) Bibliotheek (Programma 4): € 122.000 en te dekken via de specifieke uitkering
    16. Netwerkregisseur Groen Spelen Leren (Programma 4): € 72.000 ten laste van het begrotingssaldo
    17. Leernetwerk Toekomstbestendige New Towns (Programma 6): € 40.000 ten laste van het begrotingssaldo
    18. Binnengebied Palenstein (Programma 7): € 440.000 met dekking via bijdrage van de ontwikkelaar
    19. Monitoring parkeerdruk (Programma 7): € 10.000 ten laste van het begrotingssaldo
    20. Subsidieverwerving (Overzicht Overhead): € 60.000 ten laste van het begrotingssaldo
    21. Verbeteren kwaliteit en functioneren Stadhuis-Forum (Overzicht Overhead): € 100.000 ten laste van het begrotingssaldo

22. Public Affairs (Overzicht Overhead): € 57.000 ten laste van het begrotingssaldo
23. Concernstrateeg (Overzicht Overhead): € 57.000 ten laste van het begrotingssaldo

5. In afwachting van concrete voorstellen, binnen de Reserve Investeringsfonds 2030 middelen te reserveren voor de volgende activiteiten:
   a. Gebiedsontwikkeling Dutch Innovation Park: 2024 t/m 2026: € 205.000 per jaar
   b. Gebiedsontwikkeling Binnenstad: 2026: € 15.800.000
   c. Voortzetting overige onderdelen Strategische Agenda/Schaalsprong: 2024 en 2025: € 120.000 per jaar en 2026 t/m 2030: € 960.000 per jaar.

6. In afwachting van concrete voorstellen, binnen de Reserve fonds Zoetermeer 2040 middelen te reserveren voor de Strategische agenda Zoetermeer 2040: 2024 t/m 2027: € 592.000 per jaar.

7. De volgende effectindicatoren voor de doelstelling 4.1 ‘Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele -, sport-, groen- en speelvoorzieningen’ (Programma 4) te wijzigen/vast te stellen:
   a. waardering inwoners voor groen- en speelvoorzieningen wordt: waardering inwoners voor speel- en stadsboerderijen met als streefwaarde 7,5;
   b. nieuwe effectindicator toevoegen: waardering inwoners voor wijk- en schooltuinen met als streefwaarde 7,5.

8. De volgende effectindicator voor de doelstelling 4.2 ‘Bevorderen levendige stad’ (Programma 4) te wijzigen/vast te stellen:
   % inwoners dat groen- en speelvoorzieningen bezoekt te wijzigen in: aantal inwoners dat stads- en speelboerderijen bezoekt met als streefwaarde 300.000 inwoners.

9. Het rentevoordeel van € 3 mln. voor 2023 ten gunste van het begrotingssaldo te brengen in plaats van toe te voegen aan rente-egalisatiereserve.

10. De rapportage over de voortgang van de (financiële) uitvoering van de bezuinigingsmaatregelen op te nemen in de geëigende rapportages en niet meer via de bezuinigingsmonitor verslag te doen.

Bestemming resultaat jaarrekening 2022 (bijlage 3 Perspectiefnota 2024)

11. In te stemmen met de volgende resultaatbestemming van de jaarrekening 2022:
    a. Voor **budgetoverhevelingen** die in 2022 zijn toegekend, maar niet zijn uitgevoerd en voldoen aan de criteria:
       - activiteiten waar het budget in 2022 voor beschikbaar was, zijn niet (geheel) uitgevoerd en de activiteiten zijn ook in 2023 nog noodzakelijk;
       - voor deze activiteiten is geen structureel budget in de begroting beschikbaar;
       - bij het vaststellen van de jaarrekening is op het betreffende programma sprake van een positief rekeningresultaat;
       - het budget is niet eerder overgeheveld

       voor 2023 een budget van € 167.000 beschikbaar te stellen, te dekken door aanwending van de vrij inzetbare reserve, voor het personeelsfeest in 2023.
    b. Voor activiteiten die niet volledig voldoen aan de criteria van budgetoverheveling, maar waarbij het wel gaat om eenmalig budget voor activiteiten die in 2023 nog worden uitgevoerd via **resultaatbestemmingsvoorstellen** voor 2023, 2024 en 2025 een budget van € 10.250.503 beschikbaar te stellen, te dekken door aanwending van de vrij inzetbare reserve voor:
       1. Arbeidsmarktregio ZHC gelden, € 239.171 in 2023
       2. ZHC, € 3.196.761 in 2023
       3. Toeslagenaffaire, € 380.340 in 2023
       4. Lokaal onderwijsbeleid, € 45.000 in 2023, € 45.000 in 2024 en € 45.000 in 2025
       5. Herstel binnenklimaatinstallaties 3 schoolgebouwen € 819.000 (€ 1.240.000 minus € 421.000 subsidie) in 2023
       6. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang € 51.000 in 2023
       7. Wijkbudget (stimulering wijkgericht werken), € 135.000 in 2023
       8. Verbouwing bibliotheek, € 200.000 in 2023
       9. Impulsbudget dienstverlening, € 208.000 in 2023
       10. Omgevingswet, € 212.000 in 2024
       11. Bleiswijkse weg, herinrichting woonwagenlocaties, € 380.337 in 2023
       12. Warmte-koude opslag Palenstein, € 133.425 in 2024

13. Engelandlaan 270, € 80.000 in 2025
14. Energietoeslag, € 3.380.000 in 2023
15. Klimaatakkoord, € 150.469 in 2023, € 300.000 in 2024 en € 250.000 in 2025

c. Voor **herfaseringen** voor de programma's 1 en 7 een budget beschikbaar te stellen van € 2.087.148 in 2023, € 240.213 in 2024, € 100.213 in 2025 en 2026, € 48.827 in 2027 en deze herfaseringen op genoemde programma's te dekken door een onttrekking uit de Reserve investeringsfonds 2030.

Voor programma's 3 en 7 een budget beschikbaar te stellen van € 36.418 in 2023, € 3.373.000 in 2024 en € 20.000 in 2025 te dekken door een onttrekking uit de Brede Bestemmingsreserve.

Voor programma's 1 en 2 een budget beschikbaar te stellen van € 1.017.170 in 2023 en € 1.220.497 in 2024 door een onttrekking uit het Sociaal innovatiefonds.

Voor programma's 2 en 3 een budget beschikbaar te stellen te dekken vanuit diverse subsidies van € 121.590 in 2023 en € 157.822 in 2024.

Voor programma 3 een budget van € 257.390 in 2023 beschikbaar te stellen voor de regeling aanpak energiearmoede te dekken door de daarmee samenhangende rijksbijdrage.

Voor programma 3 een budget van € 1.300.000 in 2024 beschikbaar te stellen te dekken door een onttrekking uit de reserve duurzaamheidsfonds.

Voor programma's 2, 4, 6 en Overzicht Overhead per saldo het budget en de onttrekking uit de reserve fonds Zoetermeer 2040 met € 26.000 in 2023 te verlagen.

Voor programma's 2, 4, 6 en Overzicht Overhead een budget beschikbaar te stellen van per saldo € 0 in 2024, € 200.000 in 2025, € 66.000 in 2026 en € 67.000 in 2027 te dekken door een onttrekking uit de reserve fonds Zoetermeer 2040.

Op programma 7 in 2023 een bedrag van € 118.047 toe te voegen aan de reserve Beeldende kunst in de openbare ruimte te dekken door een gelijke verlaging van het exploitatiebudget binnen programma 7.

Voor programma 7 een budget beschikbaar te stellen van € 442.000 voor de Uitvoeringstrategie programma Binnenstad en te dekken door kostenverhaal.

d. Ter dekking van incidenteel nieuw beleid een bedrag van € 6,5 mln. in 2024 en € 5,5 mln. in 2025 te onttrekken aan de Vrij inzetbare reserve ten gunste van OAD.

e. Een bedrag van € 7.844.609 via OAD over te hevelen naar de reserve investeringsfonds.

12. De investeringskredieten ouder dan twee jaar voor een bedrag van € 98.025.716 aan uitgaven over te brengen naar 2023, € 3.994.818 naar 2024 en € 2.794.401 naar 2025 en de daarmee verband houdende geraamde inkomsten van € 13.515.195 voor 2023 en € 1.954.000 voor 2024 in de begroting op te nemen.

Eerste Tussenbericht 2023 (bijlage 2 Perspectiefnota 2024)

13. In te stemmen met de financiële afwijkingen 2023 voor totaal € 2,697 mln. (voordeel) bestaande uit:
    1. Financiële ontwikkelingen bestaand beleid (voordeel € 4,557 mln.)
    2. Onvermijdelijke ontwikkelingen (nadeel € 1,860 mln.)

14. De volgende investeringsbudgetten beschikbaar te stellen voor:
    a. tractiemiddelen in 2023: € 254.000
    b. stationaire pers AIZ in 2024: € 85.000

15. Voor programma's 4 en 7 een budget van € 1.260.000 in 2023 beschikbaar te stellen voor subsidies - en uitvoeringskosten energie-armoede te dekken door een onttrekking uit de reserve Zoetermeers noodfonds.

Begrotingswijziging
16. De uit bovenstaande besluiten voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Over deze besluiten geen referendum mogelijk te maken omdat het voorstellen tot aanpassing van de begroting betreft. Dit besluit treedt een dag na de bekendmaking in werking.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 26 juni 2023

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen